

Deze notitie gaat nader in op taken waar het Vogelhospitaal Midden Nederland mee te maken krijgt.

UITVOERING VAN DE ZORGPLICHT DOOR GEMEENTES

In de zorgplicht voor gemeentes en haar burgers op basis van de Wet Natuurbescherming, dat in het wild levende dieren met rust moeten worden gelaten. Als zij in nood zijn, moeten ze wel worden geholpen. De gemeente heeft naast deze algemene zorgplicht een aantal wettelijke verplichtingen op het gebied van dierenwelzijn, zoals de zorgplicht en het opvangen van zwerfdieren en gedumpte dieren

Gemeentes kunnen een aantal maatregelen nemen om de zorgplicht uit voeren, zoals het ontwikkelen van dierenwelzijnsbeleid, het opstellen van gedragscodes en bewustzijnsprogramma's. Deze maatregelen zijn vooral gericht op preventie.

In de meeste gevallen waar dierenwelzijn zich openbaart is er al sprake van gewonde of verweesde dieren. In het geval van vogels gaat het dan bijvoorbeeld om:

1. Slachtoffers van botsingen, bijv. vliegen tegen een raam;
2. Verkeersslachtoffers;
3. Slachtoffers van dierenmishandeling;
4. Slachtoffers van sportvisserij, bijv. vishaak ingeslikt;
5. Uit het nest gevallen jonge vogels;
6. Complete nesten met jonge vogels;
7. Jonge vogels waarvan de ouders niet meer aanwezig zijn;
8. Zieke en verzwakte vogels als gevolg van een medisch probleem of geen of verkeerd voedsel.
9. Anderszins 'gevonden' vogels

Er is geen verplichting om laatstgenoemde zorgplicht uit te besteden. Gemeentes mogen dit zelf doen. Hier kleven echter meerdere nadelen aan:

1. De gemeente is hier meestal niet op ingericht: voorzieningen en deskundigheid ontbreken. De gemeentes hebben zelf bijvoorbeeld geen opvangcentrum voor vogels;
2. De gemeente moet een substantiële investering doen om de zorgplicht op het gewenste niveau zelf in te richten (behandelruimte, couveuses voor jonge vogels, kooien, etc.), vaak voor een relatief klein aantal vogels;
3. Het opvangen van vogels is gebonden aan provinciale vergunningen;
4. Het uitbesteden van de opvang aan een professionele organisatie die deze vergunningen wel heeft neemt de gemeente een hoop werk uit handen. De dienstverleningsovereenkomst (DVO) die hiervoor moet worden afgesloten kan als bewijs dienen dat het goed en verantwoord geregeld is. De DVO heeft betrekking op zowel wilde als gehouden vogels.

Voor de meeste opvang wordt gebruik gemaakt van een dierenambulance. Dit zijn meestal regionale organisaties waarmee apart afspraken moeten worden gemaakt.

Gemeentes die voor een DVO met de vogelopvang kiezen betalen op basis van het aantal inwoners van de gemeente. Deze bijdrage is gebaseerd op de kosten die het vogelhospitaal maakt (de vogelopvang is een stichting dus opereert zonder winstoogmerk). Het aantal inwoners per gemeente alsmede de vergoeding per inwoner zal periodiek worden geëvalueerd

WETTELIJKE EISEN VOOR HET OPVANGCENTRUM

Het opvangcentrum dient ook aan wettelijke eisen uit de Wet Dieren te voldoen. Hierbij gaat het om zaken als diagnoses stellen, medicijnen verstrekken, administratie en vaardigheid van de medewerkers. Op dit moment zijn er discussies over het aanpassen van de wet, zodat deze ook daadwerkelijk werkbaar is voor wildopvangcentra.

Het opvangcentrum werkt nauw samen met een in vogels gespecialiseerde dierenarts.

ANDERE WERKZAAMHEDEN DIE HET VOGELHOSPITAAL VERRICHT

De taken die het Vogelhospitaal uitvoert zijn breder dan alleen de wettelijke taken voor de gemeentes. Hieronder volgt een kort overzicht van deze taken.

- Het vogelopvangcentrum draait deels op (betaalde) medewerkers maar vooral op vrijwilligers. De pool van vrijwilligers is zeer divers. Sommige vrijwilligers werken al jaren op het opvangcentrum; die bieden we een beschermde werkomgeving. Ook het sociale contact tussen de vrijwilligers en medewerkers is belangrijk. Zo wordt er op de werkdagen gezamenlijk geluncht;
- Medewerkers hebben de mogelijkheid taakgerichte trainingen te volgen;
- Het opvangcentrum heeft daarmee ook een sociale functie. Vrijwilligers met een meer dan gemiddelde interesse voor de opvang van vogels, met name de verzorging ervan, doen hier ervaring op en werken hierin samen;
- Daarnaast biedt het vogelopvangcentrum stageplaatsen aan, waar mensen als vrijwilliger meedraaien vanuit de door de opleiding gestelde eisen. Begeleiding wordt door leden van het Operationele Team verzorgd;
- Door het opvangcentrum wordt op verzoek op scholen voorlichting gegeven, worden er rondleidingen verzorgd en de mogelijkheid voor het uitvoeren van projecten geboden;
- Jaarlijks wordt er voorlichting over wintervoeding gegeven;
- Tijdens de jaarlijkse Open Dag kunnen mensen kennismaken met de werkzaamheden van het opvangcentrum. Er worden rondleidingen verzorgd, er is een vogelgerichte speurtocht voor kinderen en er kan een kijkje genomen worden in de couveuseruimte, waar jonge vogels verblijven en worden gevoerd. Op deze Open Dag komen honderden bezoekers af;
- Circa 80% van de vogels die ter opvang worden aangeboden worden door de dierenambulances gebracht. Voor de resterende 20% zijn het particulieren die vogels aanbrengen. Er is altijd interesse in wat de vogel mankeert (voor zover dat op dat moment al vast te stellen is). Er wordt de aanbrenner van de vogel het nodige verteld over wat er met de vogel gaat gebeuren. Eén-op-één educatie dus;
- Op dit moment wordt er een educatieruimte op het opvangcentrum ontwikkeld waardoor de organisatie de mogelijkheid krijgt om de educatieve functie verder uit te bouwen;

- Het vogelopvangcentrum krijgt ook vogels aangeboden die ervan verdacht worden een ziekte of infectie onder de leden te hebben, zoals vogelgriep of botulisme. In sommige gevallen is de diagnose snel gemaakt. Het vogelopvangcentrum werkt op dit gebied samen met een onderzoeksinstellingen van de Universiteit van Wageningen en de Erasmus Universiteit. Er wordt (preventieve) voorlichting gegeven over wat te doen bij het vinden van een 'verdachte' vogel'. Hiervoor worden vooral sociale media en het Vogelhospitaal Magazine gebruikt. Het opvangcentrum beschikt over een (nu nog provisorische) quarantaineruimte voor zieke vogels.
- Een laatste functie die het vogelopvangcentrum hier wilt noemen is de opvang van taakstraffers. Hetzij individueel, hetzij in groepjes (onder externe begeleiding). In dit laatste geval worden werkzaamheden verricht zoals het verzorgen van de tuin van het opvangcentrum.

Stichting Vogelopvangcentrum Midden Nederland

Burg. J. Visserlaan 1, 1411 BR Naarden

Tel. 035 69 45 658

E-mail: info@vogelasiel.nl

www.vogelasiel.nl